

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР
МАТЕРИНСТВА ТА ДИТИНСТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Центру
Протокол №1 від 06.08.2024р.
Голова Вченої ради,
академік НАМН України
ЮРІЙ АНТИПКІН

ПОЛОЖЕННЯ

**Про педагогічну практику здобувачів вищої освіти у
ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства
НАМН України»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України» регламентує форми, організацію, здійснення та зарахування проходження педагогічної практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії у ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України» (далі - здобувачі).
- 1.2. Педагогічна практика є складовою частиною освітнього процесу, обов'язковим компонентом підготовки аспірантів (здобувачів), невід'ємною частиною опанування навчального курсу професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією) в аспірантурі чи поза аспірантурою.
- 1.3. Положення розроблено відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Статуту, положень та наказів ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України» щодо організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти та інших

регламентуючих документів, які стосуються системи управління якістю освіти, згідно з якими педагогічна практика передбачена як один із компонентів програми підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ І КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Метою педагогічної практики майбутніх докторів філософії є здобуття нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, організаційно-управлінській, науково-дослідній діяльності шляхом набуття, розширення знань, опанування нових вмінь і навичок у навчально-методичній роботі, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування сучасних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін відповідного фахового напрямку, набуття аспірантом досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності.

2.2. Педагогічна практика передбачає вирішення таких завдань:

- набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, задоволення потреб в інноваціях, формування, закріплення лідерських якостей аспіранта у командній роботі;

- вивчення педагогічного досвіду аспірантом, ознайомлення із сучасними досягненнями, тенденціями розвитку медичної науки та практики, педагогіки;

- розробка пропозицій щодо удосконалення навчально-виховного процесу, впровадження у практику навчання кращих інноваційних педагогічних та науково-практичних медичних (фармацевтичних) досягнень;

- здобуття аспірантом (здобувачем) професійних якостей майбутнього викладача: засвоєння новітніх методик з підготовки та проведення різних видів занять (семінарів-практикумів, тренінгів, вебінарів, «круглих столів», організації самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти), виховання в аспірантів творчого підходу з критичним мисленням та емоційним інтелектом до навчально-методичної роботи;

- вміння готувати лекційний матеріал із використанням знань комплексного вивчення сучасних та актуальних наукових проблем галузі освіти, медицини (фармації), педагогіки, відповідних нормативно-правових актів, вітчизняного та зарубіжного досвіду, останніх напрацювань у сфері IT-технологій, чітко, доступно, логічно і послідовно викладати цей матеріал студентам, керувати аудиторією, підвищувати рівень професійної культури.

2.3. Під час навчально-педагогічної практики аспіранти повинні здобути наступні компетентності педагогічного професіоналізму викладача вищої школи:

- готовність теоретично і практично здійснювати науково-педагогічну діяльність, використовуючи психолого-педагогічні, предметні, фахові, методичні (технологічні) компетенції;

- універсальні компетентності, зокрема, спроможність сформувати предметні знання та уміння, необхідні для забезпечення належного викладання системи наукових знань у відповідності до фахових потреб студентів, з якими працює викладач; здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досліджень, генерування нових ідей, готовністю послуговуватися сучасними методами та технологіями; здатністю планувати та розв'язувати завдання власного професійного та особистісного розвитку; спроможністю прийняття самостійних мотивованих рішень в нестандартних ситуаціях і готовністю брати на себе відповідальність за їх наслідки; вмінням орієнтуватися в інформаційних джерелах, працювати

з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації;

- загально-професійні компетентності: знання аспірантом філософії та стратегії розвитку освіти, необхідні для формування його наукового світогляду, здатність до обґрунтованого вибору та ефективного використання сучасних освітніх технологій, розробки комплексного методичного забезпечення освітніх дисциплін з урахуванням провідного міжнародного досвіду;

- здатність генерувати наукові ідеї з метою реалізації міркувань та гіпотез при розробці нових методів дослідження з урахуванням принципів академічної доброчесності; готовністю використовувати сучасні математичні моделі та статистичні методи, інформаційні технології і системи для аналізу існуючих тенденцій та прогнозування розвитку педагогічної науки; здатність планувати, здійснювати та оцінювати навчальний процес з урахуванням специфіки освітнього середовища; спроможністю проектувати та здійснювати комплексні наукові педагогічні дослідження на основі цілісного системного наукового світогляду;

- фахові компетентності: здатність знаходити і аналізувати необхідну інформацію для вирішення завдань, які важко формалізуються, та прийняття рішень; здатність планувати та організовувати роботу дослідницьких колективів під час вирішення першочергових наукових проблем системи охорони здоров'я та науково-освітніх завдань, керувати проектами; здатність розумітися в характеристиках та стандартах медичних технологій; здатність формулювати нові задачі з удосконалення, розробки нових сучасних методів діагностики та лікування та окреслювати можливі методики їх розв'язання; здатність ініціювати, розробляти та реалізувати дослідницько-інноваційні проекти, включаючи власні дослідження, та автономно працювати під час їх реалізації; здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення із дотриманням лікарської етики, біоетики та академічної доброчесності та представляти результати власних наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів; здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності; вміння самостійно проектувати, реалізовувати, оцінювати та коригувати освітній процес у закладах вищої освіти;

- науково-педагогічні компетентності: уміння здійснювати викладацьку, навчальну, науково-дослідну діяльність із використанням інформаційно-комунікаційних технологій; здатність адаптувати та узагальнювати результати наукових досліджень; вміння використовувати результати досліджень; розвивати свій власний підхід до організації навчального процесу (лекції, семінарські, лабораторні, практичні заняття); розширювати складові професійного саморозвитку.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АСПІРАНТА

- 3.1. Базою для проходження педагогічної практики, як правило, є наукове відділення, в якому працює науковий керівник аспіранта (здобувача).
- 3.2. Аспірант має право проходити педагогічну практику на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших закладів вищої освіти України та за кордоном (відповідно до підписаної угоди).
- 3.3. Кількість годин на всі види робіт, які виконує аспірант у період педагогічної практики, складає 1 кредит ЄКТС - 30 годин, які виділяються та обліковуються в межах годин самостійної роботи аспіранта (здобувача) за відповідною навчальною дисципліною професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю

(спеціалізацією). Терміни проходження та розподіл годин педагогічної практики визначаються навчальним планом за відповідною спеціальністю галузі знань 22 Охорона здоров'я.

3.4. Педагогічна практика аспіранта включає:

- відвідування лекційних, семінарських та практичних занять провідних науково-педагогічних працівників Центру;
- проведення навчально-методичної роботи (написання конспектів лекцій, підручників, навчальних посібників та інших навчально-методичних матеріалів);
- проведення лабораторних, семінарських, практичних занять, лекцій чи їх фрагментів;
- розробку завдань та організацію самостійної роботи студентів з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення модульних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;
- керівництво науково-дослідною та виховною роботою студентів;
- захист практики, який здійснюється на засіданні наукового відділення.

4. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ АСПІРАНТА ПІД ЧАС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

4.1. Аспірант (здобувач), який проходить педагогічну практику, має право:

- ознайомитися з документацією, навчально-методичними матеріалами;
- звертатися за консультаціями до керівника педагогічної практики;
- відвідувати заняття науково-педагогічних працівників ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України» для оволодіння методикою викладання дисципліни;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації та порядку проведення практики.

4.2. Аспірант, який проходить педагогічну практику зобов'язаний:

- вивчити нормативно-правові акти з питань вищої та післядипломної освіти в галузі охорони здоров'я, а також безперервного професійного розвитку лікарів в Україні, організації освітнього процесу та діяльності науково-педагогічних працівників у ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України»; дотримуватися навчальної та трудової дисципліни, професійної етики та медичної деонтології; виконувати унормовані вимоги безпосереднього керівника педагогічного практикуму; результати проходження педагогічного практикуму відображати у звітній документації;
- сумлінно виконувати завдання педагогічної практики, визначені програмою;
- виявляти високу відповідальність, творчу ініціативу, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт;
- результати проходження педагогічної практики сумлінно реєструвати в обліково-звітній документації;
- своєчасно захистити на засіданні наукового відділення звіт про проходження педагогічної практики аспіранта та подати його до відділу аспірантури і докторантури.

5. КЕРІВНИЦТВО ПЕДАГОГІЧНОЮ ПРАКТИКОЮ АСПІРАНТА

5.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням педагогічної практики аспіранта покладається на завідувача науковим відділенням, за яким закріплений даний

аспірант.

5.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану педагогічної практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

- забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів педагогічної практики;
- створює необхідні умови для виконання у повному обсязі індивідуального плану проходження педагогічної практики аспірантом;
- добирає дисципліни, навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичні рекомендації щодо планування та організації навчального процесу;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, вживає заходи щодо усунення недоліків в організації практики;
- проводить виховну роботу з аспірантом (здобувачем) з акцентом на дотримання правил етичної поведінки, службової дисципліни;
- оцінює результати проходження педагогічної практики.

6. ОБЛКОВА ТА ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ АСПІРАНТА З ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

- 6.1. За підсумками проходження педагогічної практики аспірант представляє на засідання наукового відділу:
- індивідуальний план педагогічної практики аспіранта (додаток 1);
  - звіт про проходження педагогічної практики аспіранта, погоджений керівником практики (додаток 2).
- 6.2. Аспіранти, які за погодженням з відділом аспірантури проходять практику в іншому закладі вищої освіти, додатково до зазначених вище документів представляють розгорнуту характеристику з місця її проходження.
- 6.3. Звіт про проходження педагогічної практики аспіранта та інші супровідні документи обговорюються і схвалюються на засіданні наукового відділу, за яким він прикріплений.
- 6.4. До відділу аспірантури і докторантури подається:
- звіт про проходження педагогічної практики аспіранта (додаток 3);
  - витяг з протоколу засідання відповідного наукового відділу про затвердження звіту.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- 7.1. Положення затверджується вченою радою ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України» і вводиться в дію наказом директора ДУ «Всеукраїнський центр материнства та дитинства НАМН України».
- 7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться шляхом затвердження Положення в новій редакції.
- 7.3. Після затвердження нової редакції Положення попереднє Положення втрачає юридичну силу.

228 **Гарант ОНП зі спеціальності
«Педіатрія», д-р мед.н.**

Гайдучик Г.А.

222 **Гарант ОНП зі спеціальності
«Медицина», д-р мед.н.**

Трохимович О.В.

Зав. відділом аспірантури та докторантури,
д-р.мед.н., професор Муквіч О.М.

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. відділення
професор _____

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

аспіранта (здобувача) _____ ППБ повністю _____
з ____ . ____ 20__ року по ____ . ____ 20__ року

№ з/п	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4
1.			
2.			
3.			
п			

Аспірант (здобувач) кафедри
_____ (підпис)

ПОГОДЖЕНО
Керівник педагогічного практикуму _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач відділення,

професор _____

ЗВІТ

про проходження педагогічної практики

аспіранта (здобувача) _____ ПІБ повністю _____

з _____ 20__ року по _____ 20__ року

Згідно з Індивідуальним планом педагогічної практики у визначений термін відвідав наступні аудиторні заняття науково-педагогічних працівників Центру:

Відвідані аудиторні заняття

Дата і час проведення	Академічна група	ПІБ, посада викладача, який проводив заняття	Вид та тема заняття
1	2	3	4

За результатами відвідання аудиторних занять зроблено висновки:

Згідно з Індивідуальним планом педагогічної практики у визначений термін проведено наступні аудиторні заняття:

Проведені аудиторні заняття

Дата, час проведення	Академічна група	Тема заняття	Вид заняття
1	2	3	4

З метою підготовки до вказаний аудиторних занять здійснено наступні заходи:

За результатами проведення аудиторних занять зроблено висновки:

Обговорено і схвалено на засіданні відділення *назва відділення*
від ____ . ____ 20__ року, протокол № ____ .

Аспірант (здобувач)

кафедри _____

_____ (підпис)

ПОГОДЖЕНО

Керівник педагогічної практики (підпис)

(ПІБ, посада, вчене звання)